

วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาเปรียบเทียบจำนวนบุตร ที่มีชีวิตอยู่และจำนวนบุตร ในอุดมคติของสตรีที่อยู่ในภาวะสมรสทั้งในเขตเมืองและชนบทนี้ ได้อาศัยข้อมูลจากการวิจัยของโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรในประเทศไทย (National Longitudinal Survey of Social Economic and Demographic Change in Thailand) ซึ่งดำเนินการสุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วประเทศในส่วนที่เป็นการวิจัยเขตชนบท ทำการสำรวจระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2512 และในเขตเมืองระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2513 ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรในประเทศไทยนี้ ได้แบ่งเขตการวิจัยออกเป็น 2 เขต คือ เขตชนบทและเขตเมือง เขตชนบทคือ เขตอื่น ๆ ทั่วประเทศนอกเหนือไปจากเขตเทศบาล ส่วนเขตเมืองคือ เขตเทศบาลทั่วประเทศ ซึ่งได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากอำเภอต่าง ๆ ทั่วประเทศ ยกเว้นอำเภอที่มีหมู่บ้านกระจัดกระจายไม่มีทางคมนาคมที่คณะนักสำรวจจะเดินทางไปถึงในเวลาจำกัด รวมทั้งอำเภอที่มีการปฏิบัติการของบุคคลกรร้าย และสี่จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล จากนั้นได้ทำการสุ่มตัวอย่างประมาณเขตละ 1,500 ครอบครัว ครัวเรือนในเขตชนบทจะเป็นตัวแทนของครอบครัวประมาณ 1 ต่อ

2,500 ครัว เรือนทั่วประเทศ และครัว เรือนในเมืองจะเป็นตัวแทนของครอบครัวประมาณ 1 ต่อ 250 ครัว เรือนทั่วประเทศ

ในการสุ่มตัวอย่างได้จัดแบ่งการสุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยทั้ง 2 เขต แยกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ทำการสัมภาษณ์หัวหน้าครัว เรือนและภรรยา และสตรีที่สมรสแล้วทุกคนในครัว เรือนที่ตกเป็นตัวอย่างอายุไม่เกิน 60 ปี โดยศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และประชากรควบคู่กันไป

เขตชนบท

ได้จัดแบ่งการสุ่มตัวอย่างจากอำเภอต่าง ๆ ทั่วประเทศ ยกเว้นอำเภอชายแดนที่มีหมู่บ้านกระจัดกระจาย ไม่มีทางคมนาคมที่คนมักสำรวจจะเดินทางไปถึงได้ในเวลาจำกัด และอำเภอที่มีการปฏิบัติการของผู้ออกการร้าย รวมทั้ง 4 จังหวัดภาคใต้ ซึ่งได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล จากนั้นได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการจับกลุ่มอย่างมีระบบ 3 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

ขั้นแรก เป็นการสุ่มตัวอย่างระดับอำเภอ ได้แบ่งอำเภอในประเทศไทยออกเป็น 15 กลุ่มตามลำดับ อัตราส่วนของจำนวนประชากรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ต่อจำนวนประชากรในวัยทำงานทั้งหมดในเขตอำเภอนั้น ๆ ในขั้นนี้สุ่มตัวอย่างอำเภอมา กลุ่มละ 1 อำเภอ

ขั้นที่ 2 เป็นการสุ่มระดับหมู่บ้าน ได้ทำการสุ่มตัวอย่างหมู่บ้านจากอำเภอที่ตกเป็นตัวอย่างมาอำเภอละ 3 หมู่บ้าน

ขั้นที่ 3 เป็นการสุ่มตัวอย่างระดับครัว เรือน โดยใช้วิธีการจัดระบบ (Systematic) ได้ทำการสุ่มตัวอย่างครัว เรือนจากหมู่บ้านที่ตกเป็นตัวอย่างมาหมู่บ้านละ 35 ครัว เรือน

จากวิธีการสุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้ จะได้ครัวเรือนตัวอย่างมาทั้งสิ้น 1,476 ครัวเรือน จากหมู่บ้าน 45 หมู่บ้านของ 15 อำเภอทั่วประเทศ อันได้แก่

1) เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	106	ครัวเรือน
2) เขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่	106	ครัวเรือน
3) เขตอำเภอสายแวง จังหวัดตาก	105	ครัวเรือน
4) เขตอำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร	92	ครัวเรือน
5) เขตอำเภอกลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร	89	ครัวเรือน
6) เขตอำเภอบางละมุง ชลบุรี	102	ครัวเรือน
7) เขตอำเภอนະขาม จันทบุรี	100	ครัวเรือน
8) เขตอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	102	ครัวเรือน
9) เขตอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่	104	ครัวเรือน
10) เขตอำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา	90	ครัวเรือน
11) เขตอำเภอสำลายนาศ จังหวัดบุรีรัมย์	79	ครัวเรือน
12) เขตอำเภอรอบพวง จังหวัดนครราชสีมา	99	ครัวเรือน
13) เขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์	102	ครัวเรือน
14) เขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	104	ครัวเรือน
15) เขตอำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี	87	ครัวเรือน
	รวม	1,476 ครัวเรือน

ในจำนวน 1,476 ครัวเรือนนี้ สัมภาษณ์ได้กลุ่มรสที่กำลังอยู่กินด้วยกันจำนวน 1,269 ราย และที่มีใจกลุ่มรสอีก 417 ราย ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าครัวเรือนชาย 77 ราย หัวหน้าครัวเรือนหญิง 129 ราย และสตรีที่สมรสแล้ว 211 ราย รวมจำนวนผู้ที่สัมภาษณ์ได้ทั้งหมด 1,686 ราย

เขตเมือง

ได้มีการจัดแบ่งการคุ้มครองอย่างสำหรับการวิจัยในเขตเมืองออกเป็น 3 ชั้น
ตอน โดยใช้วิธีการคุ้มครองอย่างแบบจกกลุ่มอย่างมีระบบคือ

ชั้นแรก เป็นการคุ้มครองอย่างเขตเทศบาลทั่วประเทศ โดยรวมกรุงเทพและ
ธนบุรีเป็น 1 เขต และคุ้มครองอย่างเขตเทศบาลจากภาคต่าง ๆ ทั้งนี้คือ ภาคกลาง (ไม่
รวมกรุงเทพ - ธนบุรี) 4 เขต ภาคเหนือ 3 เขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 เขต
และภาคใต้ 2 เขต

ชั้นที่สอง เป็นการคุ้มครองอย่างเขตเจนนับในแคะเขตเทศบาลที่ตกเป็น
ตัวอย่าง ได้เขตเจนนับในเขตกรุงเทพ - ธนบุรี 32 เขต และจากเขตเทศบาลอื่น ๆ
ทั่วประเทศแห่งละ 2 เขต

ชั้นที่สาม เป็นการคุ้มครองอย่างครัวเรือน โดยคุ้มครองอย่างครัวเรือนจากเขต
เจนนับที่ตกเป็นตัวอย่างโดยเฉลี่ยเขตละ 35 ครัวเรือน

จากวิธีการดังกล่าวทำให้ได้ครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้นประมาณ 2,183 ครัว
เรือน จาก 56 เขต ของ 13 จังหวัดทั่วประเทศ ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. เขตกรุงเทพมหานคร	32	เขตเจนนับ
2. เขตเทศบาลเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ	2	เขตเจนนับ
3. เขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	2	เขตเจนนับ
4. เขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี	2	เขตเจนนับ
5. เขตเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2		เขตเจนนับ
6. เขตเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2	เขตเจนนับ
7. เขตเทศบาลเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา	2	เขตเจนนับ
8. เขตเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดเชียงราย	2	เขตเจนนับ

9. เขตเทศบาลนคร เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่	2	เขต Jennings
10. เขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร	2	เขต Jennings
11. เขตเทศบาลเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา	2	เขต Jennings
12. เขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	2	เขต Jennings
13. เขตเทศบาลตำบลวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	2	เขต Jennings
	รวม	56 เขต Jennings

ใน 56 เขต Jennings นี้มีจำนวน 2,183 ครัวเรือน สัมภาษณ์ได้ผู้สมัครที่กำลัง
อยู่กินด้วยกันจำนวน 1,727 ราย และที่มีใบคู่สมัครอีก 795 ราย ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้า
ครัวเรือนชาย 158 ราย หัวหน้าครัวเรือนหญิง 298 ราย และสตรีที่สมัครแล้ว 339
ราย รวมจำนวนผู้ที่สัมภาษณ์ได้ทั้งหมด 2,522 ราย

แบบสอบถาม

แบบสอบถามในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาว
เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรประเทศไทยทั้งในเขตเมือง
และชนบท สร้างขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบลักษณะข้อมูลทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ
และประชากร หัวข้อคำถามมีทั้งสิ้น 19 หัวข้อ ในเขตชนบทมีประมาณ 372 คำถาม
ส่วนในเขตเมืองมีประมาณ 260 คำถาม คือ

- 1) เกี่ยวกับสมาชิกในครัวเรือน
- 2) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในทางครอบครัว
- 3) เกี่ยวกับความต้องการที่จะมีบุตรเพิ่ม (ของหัวหน้าครัวเรือนชาย)
- 4) เกี่ยวกับความคาดหวัง เกี่ยวกับบุตร
- 5) เกี่ยวกับรายละเอียดทั่วไป เกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของ
ครอบครัว
- 6) เกี่ยวกับประวัติในการย้ายถิ่น

- 7) เกี่ยวกับการ เขยิบฐานะทางสังคม
- 8) เกี่ยวกับภาวะการ ตาย
- 9) เกี่ยวกับการ เดินทางไปทำงานประจำวัน
- 10) การคิดต่อกับโลกภายนอก
- 11) ความเชื่อใจนอกเหนือธรรมชาติ
- 12) ข้อมูลเกี่ยวกับอนามัย
- 13) เกี่ยวกับลักษณะของบ้าน
- 14) ประวัติและฐานะทางสังคมของผู้ให้สัมภาษณ์ (ภรรยาหัวหน้าครัวเรือน)
- 15) เกี่ยวกับการ สมรส
- 16) เกี่ยวกับการ ตั้งครรภ์และการให้กำเนิด
- 17) เกี่ยวกับความต้องการบุตรเพิ่ม (ของภรรยาหัวหน้าครัวเรือน)
- 18) เกี่ยวกับความสามารถที่จะมีบุตรได้อีก (ของภรรยาหัวหน้าครัวเรือน)
- 19) เกี่ยวกับความรู้ ทาที่ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์

ในการ สัมภาษณ์ กำหนดให้พนักงานสำรวจทำการ สัมภาษณ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
ดังนี้

ชาย

- (1) ถ้าในครัวเรือนที่มีคู่สมรสเพียงคู่เดียวให้สัมภาษณ์สามี
- (2) ถ้าในครัวเรือนไม่มีคู่สมรสเลย ให้สัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน (เจ้าบ้าน) โดยไม่คำนึงถึงเพศและอายุ
- (3) ถ้าในครัวเรือนมีคู่สมรส 4 คู่ หรือมากกว่านั้น ให้เลือกสัมภาษณ์สามีคนหนึ่ง ความเกณฑ์ถามลำดับดังนี้คือ

ก) สัมภาษณ์สามีที่เป็นเจ้าบ้านที่มีอายุต่ำกว่า 60 ปี และกำลังอยู่กับภรรยา

ข) ถ้าเจ้าบ้านไม่มีคุณสมบัติตามข้อ 3 (ก) ให้สัมภาษณ์ชายที่มีอายุต่ำกว่า 60 ปี สมรสแล้วและกำลังอยู่กับภรรยา โดยพิจารณาว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการทำมาหากินของครัวเรือนมากกว่าคู่สามีภรรยาอื่น ๆ (ไม่นับเจ้าบ้าน)

ค) ถ้าไม่สามารถกำหนดได้ว่า ผู้ใดมีความสำคัญต่อการทำมาหากินของครัวเรือน ให้สัมภาษณ์ชายที่มีอายุสูงสุด แต่ไม่เกิน 60 ปี แต่งงานแล้วและอยู่กับภรรยา

หญิง

ให้สัมภาษณ์ภรรยาของชายที่ถูกสัมภาษณ์ และหญิงทุกคนในครัวเรือนที่มีอายุต่ำกว่า 60 ปี เคยสมรสแล้วไม่ว่าสถานภาพสมรสจะเป็นเช่นไรก็ตาม เช่น หม้าย หรือแยกกันอยู่ เป็นต้น

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้อาศัยพนักงานสำรวจที่เป็นนิสิตและกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท และปริญญาตรี ซึ่งได้ผ่านการอบรมในหน้าที่พนักงานสำรวจ จากสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ทำหน้าที่เป็นพนักงานสำรวจความถี่เกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

วิธีวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลในเรื่องนี้ จะได้นำเสนอในรูปแบบตารางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป MINI-TAB ในการประมวลผล และได้รับความอนุเคราะห์ในการใช้เวลาดอกพิมพ์เตอร์ IBM 370/135 จากศูนย์ประมวลผลด้วยเครื่องจักรแห่งประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางสถิติที่วิเคราะห์ เป็นการศึกษเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ และจำนวนบุตรในอุดมคติ (Mean Number of Actual and Ideal Family Size) ซึ่งทดสอบความมีนัยสำคัญ โดยใช้ t-test

ลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจวิจัยในโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรของประเทศไทยในส่วนที่เป็นการวิจัยรอบแรกทั้งในเขตเมืองและชนบท เนื่องจากการศึกษาเฉพาะสตรีที่ทำการสมรสแล้ว และกำลังอยู่กับสามีที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีอายุระหว่าง 15 - 44 ปีเท่านั้น ซึ่งในที่นี้จะเรียกว่า "สตรีที่อยู่ในภาวะสมรส" จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมดในเขตชนบทสัมภาษณ์ได้ทั้งสิ้น 1,686 ราย ในเขตเมืองสัมภาษณ์ได้ทั้งสิ้น 2,522 ราย ฉะนั้นจำนวนของสตรีที่อยู่ในภาวะสมรสจึงลดลงเพราะแยกสตรีหม้าย หย่าร้างแยกกันอยู่และโสดออกไป

จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมดนี้มีลักษณะทั่วไปทางด้านประชากร สังคม และเศรษฐกิจที่น่าสนใจของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งในเขตเมืองและชนบท ดังต่อไปนี้

ในเขตชนบทนั้นมีจำนวนครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 1,476 ครัวเรือน ในจำนวนนี้มีผู้ให้สัมภาษณ์ 1,686 ราย อันประกอบด้วยหัวหน้าครัวเรือน ภรรยา หัวหน้าครัวเรือน และสตรีอื่น ๆ ที่มีสถานภาพสมรส หม้าย หย่าร้าง แยกกันอยู่ เป็นต้น สำหรับในเขตเมืองครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 2,183 ครัวเรือน ในจำนวนนี้มีผู้ให้สัมภาษณ์ 2,522 ราย อันประกอบด้วยหัวหน้าครัวเรือน ภรรยาหัวหน้าครัวเรือน และสตรีอื่น ๆ ที่มีสถานภาพสมรสเช่นเดียวกับในเขตชนบท แต่ในการศึกษาค้างนี้มีได้รวมสตรีที่มีสถานภาพสมรสหม้าย หย่าร้าง และแยกกันอยู่ เข้าไปศึกษาค้าง ฉะนั้นจึงจำกัดการศึกษาเฉพาะสตรีที่กำลังอยู่กับสามีและอายุ 15 - 44 ปี และเป็นสตรีที่คอยทั้งจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ และจำนวนบุตรที่ต้องการในอุดมคติเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เองจำนวน

สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างในเขตชนบทจึงมีเพียง 783 คน และในเขตเมืองมีเพียง 1,317 คนเท่านั้น

	<u>เมือง (2513)</u>		<u>ชนบท (2512)</u>	
จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น	2,183	ครัวเรือน	1,476	ครัวเรือน
จำนวนผู้ใหญ่สัมภาระทั้งสิ้น	2,522	ราย	1,686	ราย
จำนวนสตรีที่ใช้ในการศึกษา	1,317	ราย	783	ราย

(ก) อายุของสตรีที่อยู่ในภาวะสมรส

ร้อยละหรืออัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง

<u>หมวดอายุ</u>	<u>เมือง</u>	<u>ชนบท</u>
15 - 19	3.6(48)	4.2(33)
20 - 24	16.5(217)	15.8(124)
25 - 29	19.3(254)	18.5(145)
30 - 34	25.1(331)	20.1(157)
35 - 39	21.0(277)	21.6(169)
40 - 44	14.5(190)	19.8(155)
รวม	100.0(1,317)	100.0(783)

จากจำนวนสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างในเขตชนบทนั้น สตรีกลุ่มอายุคน ๆ คือ 15 - 19 ปี มีน้อยที่สุด คือร้อยละ 4.2 เท่านั้น สตรีกลุ่มอายุ 35 - 39 ปี ที่ตกเป็นตัวอย่างมีมากที่สุด เมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น คือร้อยละ 21.6 รองลงมาคือสตรีกลุ่มอายุ 30 - 34 ปี มีร้อยละ 20.1 ส่วนในเขตเมืองนั้นสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างในกลุ่มอายุคน ๆ คือ 15 - 19 ปี มีน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน คือมีเพียงร้อยละ 3.6 เท่านั้น สตรีกลุ่มอายุที่ตกเป็นตัวอย่างมากที่สุด คือกลุ่มอายุ 30 - 34 ปี มีร้อยละ 25.1 รองลงมาคือกลุ่มอายุ

35 - 39 ปี มีร้อยละ 21.0 และรองลงมาคือกลุ่มอายุ 25 - 29 ปี

(ข) การศึกษาของสตรีที่อยู่ในภาวะสมรส

<u>การศึกษา</u>	<u>ร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง</u>	
	<u>เมือง</u>	<u>ชนบท</u>
ไม่มีการศึกษา	13.0(169)	19.7(154)
ป.1 - ป.3	7.0(91)	16.9(132)
ป.4 - ป.6	55.5(720)	61.4(481)
ป.7 ขึ้นไป	24.5(317)	2.0(16)
รวม	100.0(1,297)	100.0(783)

โดยทั่วไปสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างในเขตชนบทส่วนใหญ่มีการศึกษา ป.4 ขึ้นไป แต่ไม่จบ ป.7 มีถึงร้อยละ 61.4 สตรีที่มีการศึกษา ป.7 ขึ้นไป มีน้อยมากเพียงร้อยละ 2.0 เท่านั้น ส่วนสตรีที่ไม่มีการศึกษาร้อยละ 19.7 และที่มีการศึกษาบ้างแต่ไม่จบ ป.4 มีร้อยละ 16.9 สำหรับในเขตเมืองนั้น สตรีที่มีการศึกษา ป.4 ขึ้นไป แต่ไม่จบ ป.7 มีมากที่สุด เมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ คือร้อยละ 55.5 รองลงมาคือกลุ่มสตรีที่มีการศึกษา ป.7 ขึ้นไป มีร้อยละ 24.5 ส่วนสตรีที่มีการศึกษาบ้างแต่ไม่จบ ป.4 มีน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 7.0 เท่านั้น จะเห็นได้ว่าทั้งในเขตชนบทและเขตเมือง สตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จะมีการศึกษาระดับ ป.4 ขึ้นไป แต่ไม่จบ ป.7 มีมากที่สุด

(ค) อาชีพของสตรีที่อยู่ในภาวะสมรสร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง

<u>อาชีพ</u>	<u>เมือง</u>	<u>ชนบท</u>
วิชาชีพ	36.5(152)	4.9(7)
ค้าขาย	21.8(91)	1.4(2)
เกษตรกรรม	1.7(7)	53.8(77)
กรรมกร	34.8(145)	38.5(55)
อื่น ๆ	5.2(22)	1.4(2)
รวม	100.0(417)	100.0(143)

อาชีพของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างในเขตชนบทนั้น อาชีพเกษตรกรรมจะมีมากที่สุดถึงร้อยละ 53.8 รองลงมาคือ อาชีพกรรมกรมีร้อยละ 38.5 อาชีพค้าขายเป็นน้อยที่สุดกล่าวคือมีเพียงร้อยละ 1.4 เท่านั้น และอาชีพวิชาชีพมีร้อยละ 4.9 ส่วนในเขตเมืองนั้น วิชาชีพเป็นอาชีพที่สตรีทำมากที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอาชีพอื่น รองลงมาคือ อาชีพ^{กรรมกร}เกษตรกรรม และค้าขาย ตามลำดับ อาชีพที่ทำกันน้อยที่สุดคือ อาชีพเกษตรกรรม มีเพียงร้อยละ 1.7 เท่านั้น

ข้อจำกัดของข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาศึกษาในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีข้อจำกัดบางประการ คือ ในการศึกษาเปรียบเทียบถึงจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่และจำนวนบุตรในอุดมคติของสตรีที่อยู่ในภาวะสมรสทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทนี้ ในเขตเมืองนั้นในเรื่องเกี่ยวกับจำนวนบุตรในอุดมคติจะถามสตรีที่อยู่ในภาวะสมรสอายุไม่เกิน 49 ปี ส่วนเขตชนบทจะถามสตรีที่อยู่ในภาวะสมรสอายุไม่เกิน 44 ปี ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงศึกษาได้เฉพาะสตรีที่อยู่ในภาวะสมรส 15 - 44 ปีเท่านั้น